

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
Langusova ulica 4
1000 Ljubljana
gp.mope@gov.si

Znak IZS: 0040-0026/2024-1
Datum: 16.9.2024

Zadeva: Pripombe na osnutek Zakona o varstvu okolja – ZVO-3 v javni obravnavi

Spoštovani,

pošiljamo vam pripombe na osnutek Zakona o varstvu okolja – ZVO-3, ki je v javni obravnavi do 16.9.2024. Pripombe so bile pripravljene v okviru delovne skupine za varstvo okolja IZS.

Osnutek zakona ZVO-3 je zelo obsežen (vsebuje več kot 300 členov), je po našem mnenju premalo splošen in preveč podrobno predpisuje tehnične vsebine, ki bi sodile v podzakonske predpise. Iz obrazložitve zakona ni jasen temeljni razlog za spremembo zakona v celoti. Pred dvema letoma je bil namreč sprejet ZVO-2, čigar pomanjkljivosti bi lahko zgolj izboljšali. Iz osnutka zakona ZVO-3 ne razberemo, da se bodo postopki pospešili, saj še vedno ni mogoče izpeljati vseh postopkov od izdaje gradbenega dovoljenja do končnega okoljevarstvenega dovoljenja na enem mestu. Predlog novele ZVO-3 sicer uvaja načelo elektronskega poslovanja, a rokov za uvedbo tega ni. V trenutni obliki je zakon omejujoč in nefleksibilen, predvsem na področju stranskih proizvodov in odpadkov.

V prilogi tega dopisa podajmo pripombe po posameznih poglavjih oziroma členih. V kolikor bi želeli dodatna pojasnila, smo vam na razpolago.

Lepo pozdravljeni.

Vodja delovne skupine za varstvo okolja IZS
mag. Bernarda Jurič, univ. dipl. inž. grad., lr.

Generalna sekretarka IZS
mag. Barbara Škraba Flis, univ. dipl. inž. grad.

Priloge:

- Podrobne pripombe na posamezne člene osnutka ZVO-3

PRILOGA

V prvem poglavju I. TEMELJNE DOLOČBE so definirani vsebina, namen, cilji, izrazi, načela.

3. člen (izrazi)

- v točki 4.14 je navedena funkcija posebnega dela okolja, pri čemer izraz »posebni deli okolja« ni pojasnjen (opredeljeno je bilo v ZVO-2, v ZVO-3 tega izraza ni več).
- v točki 10.3 je navedena večja sprememba v obratovanju naprave, pri čemer se navaja »znatne negativne vplive«, pri čemer ni pojasnjeno, kaj so znatni negativni vplivi in kako se jih določa (v ZVO-2 je bilo navedeno »pomembni škodljivi vplivi«).

V drugem poglavju II. UKREPI VARSTVA OKOLJA so definirani ukrepi na področju odpadkov.

38. člen (pogoji in merila za prenehanje statusa odpadka)

Ugotavljamo, da dovoljenj po R5 za predelavo odpadkov v proizvode po postopku case-by-case ne bo več možno pridobiti. Za vsako vrsto odpadka bo potreben poseben predpis z merili na nivoju EU ali države, vemo pa kako dolgo traja, da se na nivoju države sprejmejo takšni predpisi.

Manjkajo pravila za izvajanje pilotnih projektov, kjer se preverja možna uporaba odpadka v proizvodnem procesu.

Enako bo tudi v primeru stranskih proizvodov. Tudi za te bo potrebno imeti predpis z merili, ali na nivoju EU ali na nivoju države.

Menimo, da je to nevzdržno in bo postavilo naša podjetja v neenakopraven položaj v EU, hkrati pa je to nerazumno zaostrovanje pogojev, ki bo prineslo samo dodatno zmanjšanje stopnje recikliranja odpadkov (zanimivo bo videti, kaj bo po tem poročala država pri statističnih analizah stopnje recikliranja odpadkov).

Če bi bil ta osnutek ZVO-3 sprejet v trenutni situaciji, ko imamo posebne predpise le za compost in digestat, za trdna goriva iz odpadkov, kaj se bo zgodilo po tem z vsemi OVD-ji po R5, ki so jih podelili za predelavo gradbenih odpadkov, pa metalurških odpadkov, pepelov? A jih bodo postopoma ukinili po tem, ko jih bodo po uradni dolžnosti "odprli"?

31. člen

- navedeni člen ne vsebuje pojasnila, v katerih primerih predelava odpadkov ni potrebna (mogoča), kot je to bilo jasno opredeljeno v 4. odstavku 24. člena ZVO-2.

38. člen

- v 1. odstavku, 2. točka ni več navedeno »...razen ko predelovalec odpadkov predelano snov ali predmet uporabi sam«, kot je bilo v ZVO-2 - ali to pomeni, da predelovalec sam ne more uporabiti predelane snovi ali predmeta? V 1. točki 39. člena je ta možnost dopuščena.

40. člen

- v 3.odstavku, 4. točka je naveden pogoj za pridobitev pooblastila za izvajanje ocene odpadkov »zoper njo ni začel stečajni postopek ali postopek prenehanja« - na kakšen način je predvideno dokazovanje? Morda z izjavo? Kot izhaja iz 4. odstavka vloži namreč ni potrebno priložiti dokazila.

Pripombe na člene iz poglavja IV. POSEGI V OKOLJE.

149.člen (predhodni postopek)

Dodati določilo, da se v primeru, ko predhodni postopek ni potreben, ta ne izvede.

153. člen

- v 2. odstavku je navedena vsebina poročila o vplivih na okolje. Enako kot ZVO-2 tudi v ZVO-3 v tem odstavku ni več t.i. »vplivnega območja« oz. kot je določal 54. člen ZVO-1 - *opredelitev območja, na katerem nameravani poseg povzroča obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi*. Navedeno pozdravljamo, saj institut vplivnega območja ni nikoli res zaživel oz. dobil ustrezne metodologije. Težava pa se pojavi, ker je v Uredbi o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave 36/09, 40/17 in 44/22 – ZVO-2) pa še vedno zahtevano, da PVO vsebuje tudi določitev območja, na katerem poseg povzroča obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje in premoženje ljudi. Skratka, z črtanjem te zahteve z ZVO-2 in tudi ZVO-3 namen ni bil dosežen. Predlagamo, da se zagata reši z ustreznim pojasnilom k temu odstavku.

- v 6. odstavku je zahtevano, da je v PVO vključeno tudi: *»Predlog programa spremljanja učinkov nameravanega posega na okolje iz 6. točke drugega odstavka tega člena vsebuje program spremljanja učinkov nameravanega posega v fazi gradnje in fazi obratovanja, in obsega monitoringa iz sedmega odstavka 218. člena tega zakona in spremljanja učinkov nameravanega posega, ki jih v postopku presoje vplivov na okolje predlaga nosilec nameravanega posega.»*

Po naši oceni gre za pretirano zahtevo za nivo PVO. Zahteva po vključevanju monitoringa za čas gradnje in čas obratovanja je že dobro vpeljana v način izdelave PVO in po naši oceni ne rabi sprememb. Marsikateri poseg npr. za svoje obratovanje potrebuje še OVD, s katerim se mu s programom prvih meritev in obratovalnega monitoringa natančno določi monitoring; zahtevati to v fazi PVO je pretirano.

V 2. odstavku 150. člena predlagamo spremembo (uskladitev s Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov): Nosilec nameravanega posega iz prejšnjega odstavka mora za pridobitev informacije predložiti ~~idejno zasnovo za pridobitev projektnih in drugih pogojev~~ projektno dokumentacijo za pridobitev projektnih in drugih pogojev nameravanega posega po predpisih o graditvi objektov, če gre za gradnjo, ali podatke o njegovi namembnosti in bistvenih značilnostih, če ne gre za gradnjo. Nosilec nameravanega posega iz prejšnjega odstavka lahko za pridobitev informacije zahteva tudi ustno predstavitev ~~idejne zasnove~~ projektno dokumentacijo za pridobitev projektnih in drugih pogojev nameravanega posega ali njegovih bistvenih značilnostih ministrstvu. Ministrstvo v primeru iz prejšnjega stavka omogoči ustno predstavitev najkasneje v roku

15 dni od prejema zahteve. Idejno zasnovo za pridobitev projektnih in drugih pogojev je potrebno nadomestiti z projektno dokumentacijo za pridobitev projektnih in drugih pogojev.

Predlagamo, da se črta 6. odstavek 160. člena, ki je bil dodan v ZVO-3: ~~(6) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za manjšo spremembo posega, za katerega je bila z odločbo iz 149. člena tega zakona v predhodnem postopku ugotovljeno, da presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.~~

217. člen (izvajanje obratovalnega monitoringa)

4. odstavek je v nasprotju z zakonom o akreditaciji, saj lahko obratovalni monitoring izvaja v okviru svoje dejavnosti le pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je pridobil pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa.

Pripombe na poglavje XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

V prehodnih določbah predlagamo, da se doda nov odstavek, ki bo reševal objekte, za katere je bila po stari zakonodaji sprejeta uredba o DPN in izdano okoljevarstveno soglasje. Za tovrstne objekte ne bo izdano integralno gradbeno dovoljenje temveč »običajno gradbeno dovoljenje«. V primeru manjših odstopanj (tehničnih izboljšav) znotraj območja DPN oziroma izvedbenega prostorskega akta ni potrebno voditi postopka za pridobitev dopolnjenega okoljevarstvenega soglasja. Primer: Zamik stojnega mesta v liniji daljnovoda zaradi »geologije«, želje lastnika v postopku pridobivanja pravice graditi,.... takšen premik stojnega mesta nam dopuščajo tolerance v DPN-ju.

295. člen (vzpostavitev informacijskih rešitev)

Ni opredeljen rok vzpostavitve informacijskih rešitev elektronskega poslovanja.